

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae

Schnorrenberg, Anno

Coloniae, 1740

§. 2. De Religionis ingressu.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62040](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62040)

§. Secundus.

D E

Religionis Ingressu.

PER Religionis ingressum aliquando intelligitur ipsa Professio, per quam quis verè & propriè Religiosus efficitur, ut in *can. quia ingredientibus, 7. caus. 19. q. 3.* In præsentem ingressus in Religionem pro susceptione habitus Regularis sumitur, à qua aliquis in Novitium ad Religionem suscipitur probationem.

Quæres primo. Quænam à Religionis impediunt ingressu?

1. Sequentia: 1mo defectus ætatis, de quo statim.

2do defectus libertatis. Servus vel propriè dictus, vel etiam colonus originarius, aut glebæ, ut vocant, ascriptus, invito vel inscio Domino, si intra triennium à die, quo Dominus notitiam ingressus habuit, computando, repetatur, cum omnibus, quæ in monasterium attulit, fide de impunitate accepta, est restituendus, *can. fin. caus. 17. q. 2.* Triennio elapso, quamvis Professionem nondum fecerit, repeti non potest, cum Dominus renuntiâsse censeatur.

3^{tio} vinculum matrimoniale; conjux enim post matrimonium consummatum, nisi causa justa perpetui divortii adsit, vel alterius conjugis interveniat licentia, ad Religionem haud est admittenda, *cap. quidam, 3. cap. placet. 12. de convers. conjugat.*

4to Dignitas Episcopalis; Episcopus enim sine licentia Papæ Religionem in-

gredi nequit. *cap. nisi cum pridem, 10. de renuntiat. cap. licet, 18. de Regular.* Tum quia vinculo spiritualis matrimonii suæ Ecclesiæ est alligatus, *cap. inter corporalia, 2. de transl. Episcop.* Tum quia populi subiecti commune bonum, quod in susceptione Episcopatus se procuraturum vovit, privata utilitati & quieti contemplationis præferre debet, ut probat *Doll. Ang. 2. 2. q. 188. a. 4. ad 1.*

5to Æs alienum ex delicto vel contractu oneroso contractum, juxta constitutionem Sixti V. quæ incipit: *Cum de omnibus.* Limitatur, Tunc solum impedit, quando spes, quod in Sæculo ex officii vel beneficii fructibus, vel arte aut industria statui suo convenienti intra paucos v. g. tres annos debita solvere possit, alias si talis spes desit, debitor bonis cedens in favorem creditorum Religionem ingredi potest, quia inanis est actio creditoris, quam excludit inopia debitoris. *cap. olim, 16. de restit. spoliator.* Et ultra, quam potest, nemo tenetur. *Reg. nemo, 6. de Reg. juris, in 6.* Si creditores incerti, Religionem quoque intrare non prohibetur.

6to Ratiocinia, sive rationes ex administratione rerum publicarum reddendæ. *can. unio, dist. 53.* Quod constitutio Sixtina citata ad rationes privatas extendit, si ob istas dandas sit lis intentata, vel ne intentetur, timeatur.

7^{timo}.

7mo. Crimina, ob quorum enormitatem pœna publica mortis, mutilationis, perpetui exilii, trirremium, fustigationis vel similis timetur, *cit. constit. Sixti V.*

8vo demum paupertas parentum filium, sine quo parentes honestè vivere vel sustentari nequeunt, ab ingressu Religionis impedit, & tales peccare mortaliter probat *S. Thom. 2. 2. q. 101. a. 4. ad 4. in can. 1. dist. 30.* Si qui filii parentes deseruerunt occasione DEI cultus, hoc justum esse judicantes anathema dicuntur.

Quæres secundo. Quæ ætas ad ingressum Religionis requiritur?

R. 1mo. Infantes ante usum rationis de consensu parentum ad Religionis habitum suscipi possunt. *can. 1. caus. 20. q. 2.*

2do. Parentes vel in illorum defectu tutores filium vel filiam impuberem etiam invitos Religionis offerre possunt, ut in ea non solum sub regulari disciplina vivant & educentur, sed etiam ut suo tempore Religiosi fiant. Colligitur *ex cap. cum virum. 12. de Regular. cit. can. 1.* Cujus oblationis hic est effectus, quod filius impubes à parentibus Religionis oblati intra ætatem pupillarem parentibus etiam consentientibus iterum egredi non possit, si monasterium vel Religio repugnet, cui per oblationem jus est acquisitum, ne ante annos pubertatis recedere liceat, cum impubes sine parentum oblatione vel imperio Religionem ulterò ingressus omni tempore liberè egredi valeat. *cap. significatum. 11. de Regular.*

3tio. Pueri ante annos pubertatis Religionem ingredi, habitum Religiosum

suscipere, ac etiam se voto Religionem ingrediendâ obligare possunt. *S. Thom. 2. 2. q. 189. a. 5. in O.* Si tamen parentes in talem ingressum non consenserint, filium revocare, ejusque votum irritare possunt, cum puerilis illa ætas à parentum voluntate dependeat. *can. puella. 2. caus. 20. q. 2.* Si verò aut expressè aut tacitè, scilicet habitâ notitiâ intra annum non revocando, consenserint, filium ingressum revocare nequeunt. *can. 1. caus. 20. q. 2. cap. si quis. 2. de Regular.*

Quæres tertio. Quænam ad inchoandum Novitiatum ætas requiritur?

R. Ad inchoandum Novitiatum requiritur ætas legitima, scilicet in masculis completus annus 14. & in foeminis 12. nec hinc prudentia aut malitia supplet ætatem, ut colligitur *ex cap. ad nostram. 8. de Regular.* Ratio est: quia in hac ætate discretio rationis, libertas arbitrii, & vires sunt ad probandam Religionis austeritatem. Cui non obstat *Trident. Sess. 25. de Regular. cap. 15.* Ad Professionem annum ætatis 16. completum requirens, quia per hoc nihil circa inchoationem Novitiatus innovavit, cum non requiratur, ut annus probationis immediatè Professionem antecedit, sed si completo probationis anno desit legitima ætas, Professio usque ad eandem differtur.

Quæres quarto. Qualem Novitiatum Religionem ingrediens servare debet?

R. In monasterio assumpto habitu Religionis per integrum annum cumque continuum Religionem probare debet.

1mo requiritur, ut annus probationis in monasterio peragatur, ut colligitur *ex cap. 1. de Regular. in 6. illis verbis:*

C c 2

Quod

Quod si per totum annum in monasterio permanferit. Ratio est: quia annus probationis institutus est, ut Novitius Religionis austeritatem, & econtra Religio Novitii mores experiatur, hoc autem fieri non potest, si Novitius extra monasterium in Sæculo versetur; si tamen de licentia Prælati Novitius per aliquam anni partem à monasterio absit, probationi non obest, cum de licentia Prælati extra monasterium degens, adhuc verè in probatione esse censetur, dum in eo loco est, ubi sub Prælati obedientia vivit, & illo jubente paratus est redire; quòd autem absens taliter probari nequeat, sicut præsens, per accidens est, uti etiam si Novitius post susceptionem habitus infirmaretur, & toto anno in infirmaria infirmus existeret, anno completo sine alia probatione ad Professionem admitti posset, quia verè per annum fuit in statu probationis & sub obedientia Religionis.

2do. Necessè est, ut annus probationis in habitu regulari peragatur. *Gloss. in cap. super eo. 9. de Regul. verb. in eadem veste. Et colligitur ex Trident. Sess. 25. de Regul. cap. 15. ibi: Nec, qui minore tempore quam per annum post susceptum habitum in probatione steterit.* Ratio est: quia Novitius omnes austeritates Ordinis probare debet, ideòque qui habitum non gestavit, sufficienter probatus non fuit, verius tamen est, quòd gestatio habitus de essentia Novitiatùs non sit, ut colligitur ex *can. unic. dist. 53.*

3tio. Annus probationis integer esse debet. De jure antiquo quidem tempus probationis quandoque erat annus. *can. 2. caus. 17. q. 2.* Quandoque biennium.

can. monasteriis. 6. caus. 19. q. 3. Quandoque triennium. *can. unic. dist. 53. in cap. ad Apostolicam. 16. de Regul.* Statuitur quidem annus, sed cui Novitius & Religio renuntiare potest intra annum profitendo & Professionem recipiendo. *In cap. non solum. 2. de Regular. in 6.* Declaratur Professum in Ordine Mendicantium intra annum probationis obligari ad aliquem Ordinem in communi: Tandem *Trident. Sess. 25. de Regul. cap. 15.* generaliter statuit, ut Professio in quacunque Religione tam virorum, quam mulierum ante exactum annum probationis non solum illicita, sed etiam invalida, nullamque obligationem ad aliquis Regulæ vel Religionis observantiam vel alium quemcunque effectum inducat. Annus autem de momento in momentum computandus est, ita ut qui 1ma Januar. Anno 1738. in meridie est investitus, non possit 1ma Januarii Anno 1739. manè profiteri, & in Anno bissextili Novitius diebus 366. in probatione esse debet. Ratio est: quia *Trident. l. c.* ad valorem professionis requirit, ut Novitius non minori tempore, quam per annum in probatione steterit, & in *cap. non solum. cit.* requiritur, ut annus probationis sit elapsus, qui autem aliquot horis ante annum finitum est professus, minori tempore, quam per annum, in probatione stetit; annus enim ubi incipit, ibi quoque desinit.

4to. Necessè est, ut annus probationis sit continuus, uti sæpe declaravit S. Congregatio: Quoties enim in decreto aliquo certum tempus præscribitur, id necessariò debet esse continuum, ut tradunt

dunt Gloss. in cap. 2. de temp. ordinat. in 6. & communiter Doctores; cum igitur Tridentin. annum requirat integrum, continuus esse debet. Ratio congruentiæ est: quia hic annus præscribitur, ut Novitius Ordinis austeritates experiatur, ad quod multum conducit, si onera Religionis sine intermissione portaverit.

Quæres quinto. An ex privilegio non finito probationis anno profiteri quis possit?

ꝛ. Moniales S. Dominici Anno 1570. obtinuerunt privilegium, ut in mortis articulo constitutæ, si 16tum ætatis annum compleverint, profiteri possint, etsi nondum integer Novitiatus annus expletus, quo privilegio omnes alii Novitii aliorum Ordinum utriusque sexûs per communicationem gaudent. Circa quod privilegium duo sunt notanda: 1mo. Quod monasterium dotem Novitii in anno probationis decedentis non consequatur, quamvis ante obitum in mortis articulo Professionem emiseric.

2do. Si huiusmodi Novitius vel Novitia convalescat, de novo profiteri debet, ut declaravit S. Congregatio apud Pignatell. tom. 1. consult. 357.

Quæres sexto. Quot modis annus probationis interruptitur?

ꝛ. Sequentibus: 1mo. Novitiatus interruptitur, si anno probationis nondum completo fiat professio; tunc enim Novitius in probatione amplius non manet, cum tamen juxta Trident. l. c. per integrum annum in probatione stare debeat, quo casu juxta quosdam totum probationis annum repetere non est necessarium, sed sufficit, si tempus, quod

anno probationis deerat, suppleatur, & postea professio ratificetur, eò quòd vitium in Novitiatu non intervenerit.

2do. Si Novitius anno probationis nondum completo exeat, & animo non redeundi Religionem deserat; eo ipso enim amittit statum, quem habebat, & novâ probatione indiget: quòd si tamen spectatis circumstantiis mora temporis, quo extra Religionis claustrum mansit, sit modica, & paulò post per regressum & pœnitentiam purgata, multi volunt Novitiatum non esse moraliter interruptum, quamvis tutius & plerumque consultius sit, ut saltem ad constantiam talis Novitii probandam, Novitiatum ab initio inchoare jubeatur.

Dixi: Anno probationis nondum completo: quia si quis post expletum probationis annum exivit, ut quia morbo, qui putabatur incurabilis, laboravit, & postmodum plenè curatus redit, novum probationis annum inchoare non tenetur, ut declaravit S. Congregatio apud Fagn. in cap. ad Apostolicam. de Regular. n. 43. Nisi fortè conditio personæ vel Religionis ita mutata, ut ex parte Novitii non esset experientia omnium austeritatum, & ex parte Religionis morum in Novitio exploratio, Ratio est; quia in tali casu Novitius per annum integrum & continuum difficultates Ordinis expertus est, quod solum de jure requiritur. Idem est de eo, qui expleto probationis anno Religionem deseruit, & non ad prius monasterium, sed ad aliud ejusdem Ordinis Regularisque Observantiæ admittitur; quia experientia asperitatum & probatio in uno monasterio facta ad

emittendam Professionem in altero ejusdem Ordinis & Observantia sufficit, imò si Novitiis nondum completo probationis anno in uno monasterio v. g. post sex menses in uno ad aliud ejusdem Ordinis monasterium transferatur, non est necessarium, ut annum probationis de novo incipiat, secus si Religiosus ad aliud diversi Ordinis & Observantia cœnobium transeat; tunc enim necessariò, sive antea fuerit Professus, sive Novitiis, denuò integrum probationis annum subire debebit.

3tio. Si Novitiis ab Ordine dimittatur; justè enim ejectus à Superiore ad Ordinem ineptus est judicatus, & per consequens Novitiatus irritatus, ideòque si iterum sublato inhabilitatis impedimento admittatur, denuò probationis annus ab eo inchoandus: quod tamen intelligendum videtur, si nondum absoluto Novitiatus anno ob inhabilitatem dimittatur; aliàs si expleto probationis anno dimittatur, v. g. ob morbum incurabilem, ut supra dictum, sublato impedimento, sine nova probatione ad Professionem admitti potest. Idem est, si ob tale impedimentum Professio secuta sit invalida; nec enim tunc repetendus est Novitiatus, quia ratio finalis, ob quam Concilium Trident. annum probationis præmitti voluit Professioni, est: ut Novitiis austeritates Ordinis, & hic ejus mores experiatur, eo sublato v. g. per dispensationem inhabilitatis impedimento, satis erit, si Professionem, quamvis non iteretur Novitiatus, ratificet. Multò magis id tenendum, si Novitiis injustè sit dimissus, & ad Prælatum supe-

riorem recurrat, ibidè que restitutionem obtineat, tunc admitti debet, vel ad Professionem, si completus ante Novitiatus annus, vel ad inceptum probationis annum continuandum juxta *Regulam 41. de Reg. Jur. in 6. Imputari non debet ei, per quem non stat, si non faciat, quod per eum fuerat faciendum.*

Quæres septimo. Quid si Novitiis tempore Novitiatus in amentiam incidat, an nihilominus currat annus probationis?

R. Si quis, dum sanæ mentis, ad probationem admittitur postmodum in amentiam incidat, & illa diu duret, ut per unum vel alterum mensem, interea suspenditur, & quasi dormit probationis annus, ac tempus amentia, postquam est restitutus, supplere debet. Hæc de jure comm. *Concil. Trident.* Caterum in quibusdam Religionibus prolixius probationis tempus requiritur, per specialia earum statuta, quæ per constitutionem Tridentini immutata non sunt, ita tamen, ut si anno probationis expleto, & non evoluto ulteriori tempore per statuta vel consuetudinem Ordinis requisito, Novitiis ad Professionem admittatur, propterea non sit invalida Professio, eò quòd statuta tempus illud requirere non soleant sub pœna nullitatis.

Quæres octavo. Quis ad Religionem suscipere potest?

R. In quacunque Religione approbata Novitiis suscipiendi est potestas; approbare siquidem Religionem est concedere ea omnia, quæ ad utilitatem, conservationem & gubernationem Religionis pertinent, sed conservatio Religionis sine susceptione Novitiorum ac legiti-

tima

tima eos gubernandi potestate fieri nequit. Quamvis autem hæc potestas in toto sit corpore, immediatè tamen à tota Religione concedi non potest, sed 1mo à Prælato cujuslibet monasterii exercetur, *juxta cap. fin. de Regul. in 6. junct. gloss. Et probatur per cap. porrectum. 13. & cap. ad Apostolicam. 16. de Regular.* Quia autem hæc potestas recipiendi Novitios est ordinaria, immediatus Prælatuſ eam demandare potest. *cap. cum Episcopus. 7. de offic. Ordinar. in 6.* Fit ab hac Regula communi exceptio: nisi Novitios admittendi potestas in aliqua Religione Generali vel Provinciali esset reservata, aut specialiter à Generali alicui immediato Prælato Novitios suscipere foret inhibitum.

2do. Quia receptio Novitii ad habitum de majoribus est negotiis, ideo illa non ad solum Prælatum, sed simul ad Conventum vel Capitulum pertinet. *cap. novit. 4. cap. quanto. 5. cap. eanoscitur. 6. de his, quæ sunt à Prælat.*

3^{io}. In hoc negotio regulariter ad consuetudinem & constitutiones cujuslibet Religionis est attendendum, ut colligitur *ex cap. fin. de Regular. in 6.* In pluribus Ordinibus cum consilio majorum de Conventu Novitiorum pertinet receptio, in quo casu sustinet *Tamb. de jure Abbat. tom. 3. disp. 6 q. 1. n. 9.* quòd Prælatuſ consensum illorum expectare teneatur, quia quando quis consilium ab aliis tanquam à Collegis & consortibus postulare obligatur, eorum consensum expectare & sequi debet. Sufficit autem, quòd major Seniorum pars cum Prælato consentiat, & quamvis omnes

Consultores consentirent, & solus Prælatuſ contradiceret, Novitius recipi non posset; facultas enim recipiendi principaliter penes Prælatum est, sine cujus consensu nullus recipi potest.

Quæres nono. Quæ obligatio in Novitio?

R. 1mo. Novitius ad Sæculum liberè redire, *juxta cap. consulti. 20. cap. statumus. 23. de Regular.* & postquam ad Sæculum reversus, ad Ordines & beneficia licitè promoveri potest. *cap. postulanti. 21. de Regular.*

2do. De jure antiquo intra annum probationis exire non poterat, imprimis si in ipso probationis anno expressè professus, deinde si tacitè, suscipiendo habitum Professorum, quo Professi distinguuntur à Novitiis, foret professus, demum si constabat, quòd Novitius animo vitam absolutè mutandi & DEO perpetuò serviendi ingressus fuisset. *cit. cap. consulti.* Quæ correctæ sunt jure novo. *Trident. Sess. 25. de Regul. cap. 15.* ubi Professio Religiosa ante absolutum probationis annum nulla & invalida declaratur.

3^{io}. Novitius Religionem egrediens expensas, quas Religio in eo alendo tempore probationis fecit, solvere non tenetur, ut colligunt DD. *ex cap. 2. de Regular. in 6.* ubi prohibetur, ne Novitius exire impediatur, quòd sæpe fieret, si expensas restituere obligatus esset. Rationem dant: quia probatio non solum in Novitii, sed etiam in Religionis bonum est, & si Religio dedit alimenta, ille exhibuit servitia. Excipe: nisi in ipso ingressu ad solvendas expensas tempore

pro-

probationis in sui sustentationem faciendas Religioni sese Novitius obligasset. Exceptio hæc colligitur ex *Trident. l. c. cap. 16.* ubi donationes factæ ab ingredientibus Religionem irritantur, excepto victu & vestitu Novitii, ergo à Novitio pro victu aliquid dari, & consequenter etiam promitti, & si promissum, solvi potest.

4to. Novitius Religionem ingressus per se & directè statutis Religionis non obligatur, cum Religionem nondum voverit, jurisdictioni tamen Prælati non solum quoad forum conscientie, sed etiam quoad forum externum subicitur, ita, ut Prælati monasterii non solum illum ob crimen admissum punire, sed etiam sub censuris, quæ Episcopus suis Clericis, præcipere possit; tale enim præscriptum non in voto, sed in Ecclesiastica fundatur jurisdictione, qualem Prælati maximè exempti in suos subditos, etiam Novitios, habere noscuntur.

5to. Novitius indirectè, & ex æquitate vel decentia Regulam & constitutiones Ordinis servare tenetur, quia æquum est, ut, qui similem cum aliis vitam suscipiunt, sentiant in legibus disciplinam. *cap. recolectes. 3. de Stat. Monach.*

6to. Quodcunque beneficium Ecclesiasticum Novitii, licet personalem residentiam exigat, non vacat, sed eidem Vicarius cum portione congrua præficiendus, usque dum Novitius Professionem emittat, vel beneficio resignet. Est expressus textus in *cap. beneficium. 4. de Regul. in 6.*

7imo. Novitius Religionis gaudet privilegiis; in favorabilibus enim no-

mine Religiosi venit, ideòque fori & Canonis habet privilegium.

Quæres decimo. Qualiter Novitius tempore probationis de suis bonis disponere potest?

R. *Concil. Trid. Sess. 25. de Regular. cap. 16.* hanc formam præscripsit: "Nulla quoque renuntiatio aut obligatio antea (id est: ante expletum probationis annum) facta etiam cum juramento, vel in favorem cujuscunque causæ prævaleat, nisi cum licentia Episcopi sive ejus Vicarii fiat intra duos menses proximè ante Professionem, ac non aliàs intelligatur effectum suum sortiri, nisi secuta Professione; aliter verò facta, etiam si cum hujus favoris renuntiatione expressa, etiam si jurata, sit irrita, & nullius effectus. Quod decretum sequentibus declaratur."

1mo. Irrita sunt ante duos ultimos Novitiatûs menses quæcunque pacta, cessiones & obligationes Novitiorum, quibus eorum bona vel jura notabiliter minuuntur, vel minus recipitur quàm datur, ut sunt donationes inter vivos, renuntiationes, fidejussiones, concessionis, mutuum, &c.

2do. Valida sunt pacta & dispositiones revocabiles, ex quibus substantia patrimonii non minuitur, ut sunt testamenta, codicilli, donationes mortis causâ, quamvis solemnitates Tridentini non habeant, liberè enim revocari possunt. Item contractus emptionis, venditionis, locationis, conductionis & similes, quibus non minus recipitur, quàm datur.

3tio. Duobus mensibus ante expletum Novitiatum facta renuntiatio revocari

non potest ante Professionem, ante eam tamen secutam dominium non transfert, si non sequatur, etiam casu, quo Novitius moritur, nullum habet effectum. Si ultra duos illos menses differatur Professio, valet renuntiatio vel dispositio, quia facta intra duos menses proximos tempore, quo Professio de jure emitti debet. Si Novitius per dispensationem sexto vel octavo mense profiteatur, probabile est, non nisi immediatè ante Professionem renuntiare posse.

40. Quantum ad consensum Episcopi, qui in renuntiatione Novitiorum intervenire debet, ille per consuetudinem in quibusdam Religionibus hodie non adhibetur, ut testantur *Leza* & *Rodriguez* &c.

50. Donatio vel renuntiatio facta ante Religionis ingressum, si non facta intuitu ingressus in Religionem, sive animo Religionem ingrediendi, valida est; quia *Trident.* illas tantum dispositiones irritare voluit, quæ intuitu ingressus in Religionem fiunt, & liberum tempore probationis impediunt egressum.

60. Dispositionem ab illo, qui Religionem ingredi intendit, ante susceptionem habitus factam multi sub decreto *Trident.* comprehendunt, quia finis *Tridentini* æquè locum habet in dispositionibus, quæ ab ingresso Religionem ante investitionem, quam quæ ab ingresso post habitus sunt susceptionem. Oppositum tamen etiam probabilitate non caret; cum enim decretum *Trident.* juris communis sit correctorium, de propriis bonis disponendi auferens libertatem, illud ad casum si-

R.D. Schnorrenberg Instit. §. Can.

milem non expressum etiam ob paritatem rationis haud est extendendum, *juxta Reg. 28. de Reg. Jur. in 6. junct. gloss.*

70. Parentes vel propinqui Novitii monasterio quædam ex bonis propriis in gratiam Novitii, non tamen in bonis hujus donandi habent facultatem.

Quæres undecimo. Quæ Novitios ad- & dimittentium obligatio?

Re. 1mo. Tam Prælati, quam cæteri Conventuales votum in ad- & dimissionem habentes, Novitium idoneum dimittere non possunt. Ratio est: quia ex officio & munere suo bonum Religionis procurare tenentur, ex quo Novitium, qui Religioni idoneus apparet, retinere obligantur non minus, quam expellere, si minus idoneus judicetur, ne in ædificationem concessâ sibi potestate in destructionem abutantur, & contra officium charitatis, imò juxta quosdam, etiam justitiæ agant, sine justa & rationabili causa Novitium expellendo, & magno bono, ad quod, si tempore probationis se benè gesserit, jus habet, ex sola passione privando.

Nec obstat, quod Novitius spontè exiens & Religionem deserens etiam sine ulla causa haud graviter peccet; Novitius enim juri suo cedit: Religiosi verò, quibus Novitios ad professionem admittere incumbit, nec bono communi, quod ex admissione Novitii evenire potest, cedere, nec Novitium jure, quod habet permanendi in Religionem, ex quasi contractu inter ipsum & Religionem tempore ingressus inito, ut, si in probatione reperiretur dignus, ad Professionem admitteretur, pro suo placito valent spoliare.

D d

2 do.

2do. Causæ graves, ob quas Novitio votum ad Professionem denegari possit, aliæ sunt naturales, ut debilitas virium, periculum cæcitatæ, &c. Aliæ morales, ut mores incorrigibiles, mala indoles, vitiosi habitus.

3tio. Non est sufficiens votum Novitio denegandi causa, si expensas ratione investitionis vel Professionis ex pacto vel consuetudine debitas non solvat, si aliàs habilis existat, nam non solvere expensas habilitati personæ minimè detrahit; casus tamen dari possent, quo Novitius ob solum expensarum defectum dimitti valeret, ut si monasterium Monialium inops, in quo Moniales ex dotibus, quas afferunt, aluntur, Novitia ad habitum admittà dimitti possent, si parentes ejusdem tempore Novitiatùs ita depauperati, ut solvere dotem non valeant. Similiter si monasterium tempore Novitiatùs ita deperditum, ut plures, quàm actu Professos alere nequeat, utique, si spes meliorationis non affulget, Novitios dimittere potest.

4to. Quamvis Novitius sit habilis, Professio tamen ultra annum probationis ex causa rationabili differri potest; licet enim *Trident.* mandet, ut Superiores Novitium habilem expleto probationis anno ad Professionem admittant, id intelligendum, nisi Professionem differendi causa subsit rationabilis, ut sæpius declaravit S. Congreg. ideo ob bellicosa tempora, absentiam Prælati, infirmitatem Novitii &c. ultra probationis annum licitè differtur Professio.

5to demum abeunti Novitio omnia, quæ secum attulit, restituenda juxta di-

spositionem *Trident. Sess. 25. de Regul. cap. 16.* "Abcuntibus ante Professionem omnia restituantur, quæ sua erant, quod ut rectè fiat, Episcopus per Ecclesiasticas censuras, si opus fuerit, compellet." Nec Novitius dimissus ad solvendas expensas tempore Novitiatùs factas tenetur, nisi pactum intervenerit, quo casu si Novitius discedere velit, ex hoc capite, quod expensæ nondum solutæ, detineri nequit, sed contra dimissum, & eos, ad quos tales expensas solvere spectat, est actio instituenda. Porro *Extrav. sanè. de simon. inter eom.* sub pena excommunicationis, si sint singulares personæ, vel suspensionis ipso facto incurrendæ prohibetur, ne Conventus vel Capitulum ante vel post receptionem ab admittendis pastus, prandia, pecunias, jocalia, aut alias res, etiam ad usum Ecclesiasticum, seu quemvis pium usum alium deputata vel deputanda directè vel indirectè petere vel exigere quoquo modo præsumant.

Quæres duodecimo. Qualiter Novitio injustè dimisso succurrendum?

2. Novitius injustè dimissus contra Religionem apud Superiorem altiorem agere potest, ut dimissum Superior dimittens reassumat, ut docent C.C. *in cap. sicut tenor. 15. Regular.* Ratio est: quia eo ipso, quo Novitius ad Professionem jus acquirit conditionatum, si nimirum habilis inventiatur, & completo Novitiatùs anno, stante habilitate, jus conditionatum velut purificatà conditione transit in absolutum, ideòque si rejiciatur, velut læsus in proprio jure contra Religionem agere potest. In praxi tamen

hac

hæc difficultatem patientur, quando enim Novitius per vota secreta admittitur, vel rejicitur, unusquisque votum suum secundum conscientiam regulat, nec rationem assignat: in iis autem, quæ secundum conscientiam judicantur, ul-

terior quæstio locum non habet. *Gloss. in cap. statutum. de rescript. in 6. verb. relinquantur.* Ideoque nisi gravamen sit ita manifestum, ut celari nequeat, dimissus Novitius nihil efficiet.

S. Tertius.

De Voto.

Quæres primo. Quid est votum?
R. 1mo. Votum latè sumptum est quodvis desiderium. Strictè sumptum est deliberata promissio DEO facta de meliori bono.

2do. Ad votum tria requiruntur: 1mo. Deliberatio. 2do. Propositum. 3tio. Promissio, in qua perficitur voti ratio. Ex sola deliberatione, nec ex solo proposito quis obligatur, ut constat *ex cap. literaturam. 3. de voto.* Nisi promissio subsequatur, quæ quidem, licet homini non nisi per verba & alia signa fieri valeat, DEO tamen per solam internam cogitationem & mentem fieri potest.

Quæres secundo. Quotuplex est votum?

R. Duplex: Simplex & solemne. Simplex est omne votum, quod privatâ fit voluntate, & in quo non intervenit publica Ecclesiæ acceptatio. Solemne est, quod publicâ Ecclesiæ autoritate stabiliter acceptatur, ita, ut ab utraque parte, tam voventis, quàm Ecclesiæ acceptantis tanquam perpetuum & viâ ordinariâ indissolubile vinculum obliget, cum vota simplicia per ordinariam di-

spensandi potestatem solvi & relaxari valeant. Duplex est votum solemne, scilicet castitatis votum Ordini sacro annexum, & votum Professionis in Ordine approbato. *cap. unic. de voto. in 6.*

Quæres tertio. In quo inter votum simplex & solemne genuina consistit differentia?

R. Votum solemne in hoc à voto simplici distinguitur, quod solemne votum personam ad contractus actusque contra votum absolutè reddat inhabilem, ut in voto solemni castitatis ad matrimonium, sic quoque in solemni paupertatis voto vovens inhabilis fit ad dominium, ideoque actus proprietatis sunt invalidi: sic pariformiter in voto solemni obedientiæ actus præter voluntatem Prælati roboris carent firmitate, votum autem simplex actus voto adversantes quidem illicitos, sed non faciunt invalidos. Inveniuntur quidem aliqua vota simplicia, ut Coadjutorum & Scholasticorum in Societ. JESU, quæ etiam subsequens dirimunt matrimonium, ex hoc tamen solemnia non sunt; votum enim solemne matrimonium perpetuè & indissolubiler vim